

Hoe het ministerie van VWS een kritische beweging in de zorg koest knuffelde

Hoe krijg je een kritische beweging in korte tijd rustig? Incorporeer die beweging zo gauw mogelijk in je eigen handelen. Neem het initiatief over en buig dat vervolgens om naar eigen model. Dat is wat er de afgelopen twee jaar gebeurde met de beweging Het Roer Moet Om, maar evengoed met het initiatief van de “de paarse krokodil. Op 11 maart 2015 stelden een groep uiterst bezorgde huisartsen een manifest op, genaamd [“Het Roer moet om”](#). Bezorgd om het vastlopen van de zorg door de doorgesloten marktwerking en de steeds maar uitdijende bureaucratie met absurde regeldruk tot gevolg. De beweging Het Roer Moet Om(HRMO) was geboren. Samen met de Vereniging van Artsen Automobilisten(VVAA), waar zeer veel zorgverleners hun verzekering hebben lopen, initieerde HRMO de beweging (Ontregel) de zorg. Die beweging ging vooral onzinnige regels in de zorg te lijf.

Regeerakkoord

Bij de formatie bleek dat de regering [in het regeerakkoord drie regels](#) had opgenomen over het bestrijden van de regeldruk. Het programma van (Ont)regel de zorg werd overgenomen. Na de formatie pakte het ministerie van VWS het op en nam zodoende het initiatief van HRMO en VVAA over. [De VVAA berichtte er met HRMO toen nog trots over](#). Het leek erop dat VWS grote stappen zou gaan maken. Dat pakte toch wat anders uit. VWS tuigde er een hele organisatie voor op [met website](#) en al. Zelfs [een Ontregelbus](#) stuurt men één jaar het land in. **Opvallend was wel direct de focus op het bestrijden van perifeer ontstane overbodige regels en niet op de regelgeving**

vanuit VWS en de zorgverzekeraars. En dat was nu juist de kern van de kritiek van HRMO en (Ont)regel de zorg toen het initiatief nog bij de VVAA lag.

Regiegroep en zo

[Een regiegroep](#) met vertegenwoordigers van vrijwel alle koepels van zorgaanbieders en andere grote stakeholders in de zorg, bestaande uit zestien personen tuigde men op. Voorzitter werd [Gerlach Cerfontaine, voorzitter van de Vereniging VVAA](#). Ingewijden vertelden recent over die regiegroep dat het een ramp werd. Iedere organisatie had zijn eigen agenda en veelal bleven belangrijke spelers gewoon weg bij vergaderingen. Van die regiegroep kon men in 2019 nauwelijks meer iets vernemen, waarop VWS enkele speciale adviseurs aanstelde. De voormalige politica [Rita Verdonk](#) plus de onbekende Martijn Leijnsink benoemde men tot adviseurs voor Wet maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg en [Gerlach Cerfontaine](#) als speciaal adviseur voor specialistische hulp.

Mechanisme

Wat we dan zien gebeuren is dat die adviseurs als afgezanten van VWS neerdalen in de periferie. Men komt even op werkbezoek, hit and run dus. Zij bezoeken [gemeenten en \(jeugd\)zorgorganisaties\(Verdonk\)](#) en [zorginstellingen\(Cerfontaine\)](#) en houden peptalks op vergaderingen over hoe men zaken kan schrappen. Kekke verslagen verschijnen op de website van (Ont)regel de zorg. De adviseurs beloven dat de gemelde problematiek, oplossingen en oplossingsrichtingen mee terug te nemen naar het ministerie. En passant laat men zich nog even [rondleiden op bijv. een katheterisatie-kamer](#) van een ziekenhuis, alsof het een inspectiebezoek betreft.

Het gevoel bekruipt me dat door de aanpak van VWS er teveel een focus ligt op regelgeving die zorgaanbieders zelf en voor elkaar veroorzaken. En niet op regelgeving die centrale

organisaties zoals VWS, zorgverzekeraars, Zorgautoriteit en kwaliteitsorganen opleggen.

Wat zien we gebeuren?

Op 14 december 2019 hield HRMO gefaciliteerd door VVAA [een groot publiek debat](#) in Den Haag met als titel “Zorg voor samenhang” om aandacht te vragen voor de genoemde problemen in de zorg. Enkele dagen later al weer, op 19 december om 07.45u staat men in alle vroegte om weer op de stoep van het ministerie van VWS voor een wake-up-call. Wake up omdat de stem van HRMO blijkbaar niet meer voldoende gehoord wordt bij VWS. Niet één van de bewindslieden [nam hun “kerstpakket” in ontvangst](#), maar de directeur-generaal curatieve zorg Bas van der Dungen. Toch maar weer een actie buiten het vergader- en werkbezoekencircuit om.

Paarse krokodil

Met HRMO zien we hier hetzelfde gebeuren als met het initiatief van de stempels met de paarse krokodil. Het was een idee van de Zwolse huisartsen Ellen Brand-Piek en Marco Blanker. Bureaucratische post zoals formulieren van vooral zorgverzekeraars met onzinnige vragen voorzagen zij van een stempel met de paarse krokodil. De actie werd meteen een groot succes. De gedachte achter het aldus gekleurde reptiel is afkomstig [uit een OHRA-reclame](#). Binnen zeer korte tijd [haalde zorgverzekeraar Zilveren Kruis](#) de ontsteking uit deze bom door zelf aan huisartsen stempels van krokodillen en stempelkussens met paarse inkt te sturen. Minister Hugo de Jonge liet zich in zijn werkkamer met een paarse opblaaskrokodil fotograferen. Zelfs Rita Verdonk heeft bij haar ontregel-sessies [dit opblaasgeval](#) bij zich.

Moraal van het verhaal

Bij kritische acties in de zorg die (potentieel) veel bijval krijgen, zullen de zeer grote stakeholders zoals het

ministerie van VWS en zorgverzekeraars er alles aan doen om de bom in een vroeg stadium te ontmantelen. Dat verwijderen van de ontsteking gebeurt door de activisten of de symbolen ervan in een vroeg stadium [dicht tegen zich aan te drukken](#). En zo de activisten koest te knuffelen en de eigen agenda af te blijven werken.

W.J. Jongejan, 6 januari 2020

Afbeelding van [Sarah Richter](#) via [Pixabay](#). Bewerkt door W.J. Jongejan.